

Wrocław, 4 sierpnia 2020 roku

WK.WR.40.24.2020.323

**Pan
Jarosław Węglowski
Burmistrz Miasta i Gminy Niemcza**

**Rynek 10
58-230 Niemcza**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) przeprowadziła, w okresie od 25 marca 2020 r. do 10 czerwca 2020 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Niemcza (zwaną w dalszej części wystąpienia Gminą). Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 10 czerwca 2020 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

W okresie od 15 do 24 czerwca 2020 r. została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Niemczy. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Stwierdzone w wyniku kontroli gospodarki finansowej Gminy nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

W latach 2018-2019 równowartość zaangażowanych wydatków w latach poprzednich, przeznaczonych do realizacji w roku bieżącym, ujmowana była w ewidencji pozabilansowej na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” na stronie Ma ze znakiem minus, zamiast na stronie Wn. Powyższe było niezgodne z opisem konta 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” zawartym w zakładowym planie kont (wprowadzonym Zarządzeniem Nr 11/VI/2010 Burmistrza Miasta i Gminy Niemcza z dnia 31 grudnia 2010 r., następnie Zarządzeniem Nr 27/VIII/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. ze zm.).

Ewidencję zaciągniętych pożyczek prowadzono na koncie 134 „Kredyty bankowe” zamiast na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”, do czego zobowiązywały zasady ewidencji na koncie 260 określone w ww. zakładowym planie kont.

W przedkładanych przez spółkę gminną rozliczeniach dotyczących opłat czynszowych wykazywano stan rozrachunków na początek i koniec okresu rozliczeniowego (bilans otwarcia i saldo

na koniec) w jednej kwocie bez wyodrębnienia odpowiednio stanu należności i stanu zobowiązań (nadpłat), co skutkowało nieujęciem na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” zarówno sald Wn (należności) jak i sald Ma (nadpłat). O wystąpieniu nadpłat świadczy przedłożony w trakcie kontroli dokument pn. „Zestawienie płatników z nadpłatami- Grudzień 2018”, z którego wynika, że na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosły one 20.354,37 zł. Powyższe narusza art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2018 r. poz. 395 ze zm., obecnie Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.).

Ponadto ze złożonych w trakcie kontroli wyjaśnień wynika, że przedmiotowe rozliczenia w ramach bieżącej kontroli weryfikowane były telefonicznie. Stosownie do art. 68 ust. 1 w związku z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm., następnie Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.) obowiązkiem kierownika jednostki jest zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej rozumianej jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r. nie wykazano skutków obniżenia górnych stawek podatków w zakresie podatku od nieruchomości w wysokości 51.071,96 zł, pomimo iż w roku 2018 w Gminie Niemcza obowiązywały stawki podatku ustalone Uchwałą Nr XXXVI/189/17 Rady Miejskiej w Niemczy z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Ponadto zawyżono, o kwotę 177 zł w podatku rolnym oraz zaniżono o kwotę 68.406,35 zł w podatku od nieruchomości, skutki udzielonych ulg i zwolnień oraz zaniżono o kwotę 2.083,40 zł skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawie umorzenia zaległości podatkowych. Dodatkowo w sprawozdaniu Rb-27S za rok 2018 zaniżono o 167 zł kwotę odsetek od umorzonych zaległości podatkowych.

W sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych, sporządzonych za okres od początku roku do 31 grudnia 2019 r. zaniżono, o kwotę 81.456 zł w podatku od nieruchomości, skutki udzielonych ulg i zwolnień.

Powyższym naruszono § 3 ust.1 pkt 9, 10, 11 lit. a załącznika nr 36 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 109 ze zm., obecnie: Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.).

W trakcie kontroli dokonano korekty sprawozdań Rb-27S oraz Rb-PDP za okresy od początku roku do 31 grudnia 2018 r. od początku roku do 31 grudnia 2019 r.

W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych na 2019 rok, zawarte w Zarządzeniu Nr 96/VIII/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Niemcza z dnia 22 sierpnia 2019 r. oraz w Zarządzeniu Nr 119/VIII/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Niemcza z dnia 4 października 2019 r., nie posiadały informacji o zrealizowanych, przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim, zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym, czym naruszono zapisy art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450 ze zm., Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1057).

W zakresie gospodarowania mieniem

Ogłoszenie o drugim przetargu na sprzedaż nieruchomości gruntowej nr 66, obręb Gilów z dnia 19 marca 2018 r., nie zawierało terminu przeprowadzenia poprzedniego przetargu, co było niezgodne z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm.), z którego wynika, że w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań w ogłoszeniu o przetargu podaje się terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów. W przypadku ww. działki nie zachowano 6 miesięcznego terminu na przeprowadzenie kolejnego przetargu, o którym mowa w art. 39 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, który stanowi, że jeżeli pierwszy przetarg zakończył się wynikiem negatywnym, w okresie nie krótszym niż 30 dni, ale nie dłuższym niż 6 miesięcy, licząc od dnia jego zamknięcia, przeprowadza się drugi przetarg.

W przypadku zbycia w trybie przetargowym trzech nieruchomości (dot. działek: nr 5 obręb Stasin, nr 66 obręb Gilów oraz nr 463/8 obręb Stare Miasto), nie przesłano osobie ustalonej jako nabywca zawiadomienia o miejscu i terminie podpisania aktu notarialnego, co było niezgodne z art. 41 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, który stanowi, że organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

W postępowaniu dotyczącym wydzierżawienia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność gminy położonej na terenie Niemczy, obręb Gumin, działka nr 50, nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę. Powyższe obowiązki wynikały z art. 35 ust. 1 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto

informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

Sprzedaż lokalu mieszkalnego w roku 2017 oraz dwóch lokali mieszkalnych w roku 2018 została ujęta w księgach rachunkowych urzędu dopiero podczas kontroli. Powyższe naruszało przepisy art. 20 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.

Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej podczas przeprowadzanego w roku 2018 spisu z natury, nie dokonał jego wrywkowej kontroli, z której należało sporządzić protokół. Powyższe świadczy o nieprzestrzeganiu zapisu ust. 24 oraz ust. 25, rozdziału 2 Instrukcji Inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem Nr 127/VII/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Niemcza z dnia 11 października 2018 r.

W zakresie rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jej jednostkami organizacyjnymi

Nie przekazano Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Niemczy nieruchomości w których realizuje swoje zadania statutowe, wbrew wymogom określonym w art. 56 w związku z art. 51 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, w świetle których samorządowe jednostki organizacyjne z dniem ich utworzenia, są wyposażane w nieruchomości niezbędne do prowadzenia ich działalności. Wyposażenie polega na oddaniu samorządowej jednostce organizacyjnej nieruchomości w trwały zarząd.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Burmistrz Niemczy na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych i art. 4 ust. 5 powołanej ustawy o rachunkowości, Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Miejskiego.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie zasad ewidencji operacji gospodarczych na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” oraz 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, stosownie do opisu tych kont zawartych w obowiązujących jednostkę zasadach rachunkowości (Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 27/VIII/2018 z dnia 31 grudnia 2018 r. ze zm.).
2. Przestrzegania przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP skutków obniżenia górnych stawek podatków, skutków udzielonych ulg i zwolnień oraz skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie umarzania zaległości podatkowych, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 9, 10, 11 lit. a) załącznika nr 36 rozporządzenia.
3. Przestrzegania przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351 ze zm.) w szczególności w zakresie:
 - a) ustalania oddzielnie wartości poszczególnych składników aktywów i pasywów, nie kompensując ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, stosownie do art. 7 ust. 3 ustawy,
 - b) wprowadzania do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego, w postaci zapisu, każdego zdarzenia gospodarczego, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.), w szczególności w zakresie zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, stosownie do art. 68 ust. 1 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057), w szczególności w zakresie podawania w ogłoszeniach o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych informacji, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 7 ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę oraz podawania do publicznej wiadomości informacji o ich wywieszeniu zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy,
 - b) zamieszczania w ogłoszeniach o kolejnych przetargach na sprzedaż nieruchomości informacji o terminach przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy,
 - c) przeprowadzanie kolejnych przetargów na zbycie nieruchomości w terminach, o którym mowa w art. 39 ust. 1 ustawy,

- d) zawiadamianie nabywców nieruchomości wyłonionych w przetargu o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, stosownie do art. 41 ust. 1 ustawy, mając na uwadze art. 41 ust. 2 ustawy,
 - e) przekazania Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Niemczy nieruchomości związanych z realizacją zadań statutowych w sposób określony w art. 56 w związku z art. 51 ustawy.
7. Przestrzegania zapisów Instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem nr 127/VII/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Niemcza z dnia 11 października 2018 r., w szczególności w zakresie dokonywania przez Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej wrywkowej kontroli w trakcie przeprowadzania spisu z natury oraz sporządzania protokołu z tej kontroli.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, na podstawie przepisów art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani
Paulina Dziedzic
Przewodnicząca Rady Miejskiej w Niemczy